

WPROWADZENIE

Obserwując od wielu lat tempo i skutki zmian cywilizacyjnych, permanentnie zadajemy sobie pytanie o ich konsekwencje dla społeczeństwa. Zastanawiamy się, w jakim kierunku zmierza budujące swoją tożsamość społeczeństwo informacyjne. Próbuje przewidywać, jaka będzie przyszłość, by nadać kierunek działaniom edukacyjnym przygotowującym młode pokolenie do funkcjonowania w rzeczywistości, której główną cechą jest nieprzewidywalność. Nie wiemy, jakie konsekwencje przyniesie coraz większa synergia człowieka i technologii cyfrowych.

Od wielu lat staramy się diagnozować implikacje wywołane trzecią, a nawet już obecnie czwartą rewolucją przemysłową, która w miarę upływu czasu w coraz większym stopniu zmienia nasze życie we wszystkich obszarach. Problem dotyczy nie tylko zmian w otoczeniu i w narzędziach, którymi się posługujemy. Zmienia się także sposób postrzegania świata. Jako pedagodzy ciągle zadajemy sobie pytanie: jaki mamy na to wpływ? Czy podejmowany przez nas trud polegający na diagnozie zaistniałej sytuacji oraz prognozowanie skutków zachodzących przemian społecznych i gospodarczych umożliwią podjęcie trafnych decyzji i działań pozwalających na przygotowanie młodego pokolenia do funkcjonowania w nieprzewidywalnej przyszłości? W jakim kierunku i w jakim tempie powinny być realizowane? I w końcu – jakie kompetencje kształcić?

Dużym problemem stał się zakres zachodzących zmian obejmujących nie tylko nowe możliwości polepszania funkcjonowania człowieka, ale również zachowania patologiczne.

Autorzy artykułów odnieśli się do wspomnianej problematyki niezwykle szeroko, zwracając uwagę na kwestie rozwoju cywilizacyjnego. Podniesione zostały zagadnienia wpływu zmian cywilizacyjnych na świat wartości i kreowanie świata kultury w społeczeństwie informacyjnym. Omówione zostały problemy edukacyjne odnoszące się sposobu realizacji dydaktyki szkolnej, sprzyjającej rozwojowi niezbędnych do sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania kompetencji oraz kwestii inkluzji społecznej i zawodowej osób o specjalnych potrzebach, które dzięki m.in. nowym możliwościom technologicznym i zmianie świadomości dotyczącej funkcjonowania tej grupy społecznej mogą na równych prawach w coraz większym stopniu korzystać z dostępu do edukacji i pracy. W publikacji odnaleźć można również odniesienie do kwestii zachowań ryzykownych, związanych z nadużywaniem dostępu do nowoczesnych mediów, a także, co świadczy dobitnie o nieprzewidywalności przyszłości, zagadnienia dotyczące kwestii edukacji obywateli, którzy znaleźli się w naszym systemie szkolnym. W tekście opracowania

autorzy zwrócili również uwagę na niezwykle ważne zagadnienia podkreślające potrzebę realizacji edukacji prozdrowotnej społeczeństwa, w kontekście zmian cywilizacyjnych, a szczególnie zmian środowiskowych i stylu życia współczesnego człowieka.

Tak szerokie ujęcie problematyki funkcjonowania współczesnego człowieka stanowi ogromną wartość monografii.

Podsumowując, należy podkreślić wielką potrzebę prowadzenia dalszych badań w obszarze pedagogiki, których rezultaty posłużą do formułowania wskazań dla praktyki pedagogicznej. Ciągłe będziemy zadawać sobie pytanie o to, jak nauczyć mądrego i rozważnego korzystania z możliwości, których dostarcza nowa cywilizacja. Jakie działania podjąć, by ochronić społeczeństwo przed nowymi zagrożeniami. Jak przygotować młode pokolenie do zmieniającego się rynku pracy. Jak wychowywać, by zapewnić współczesnemu człowiekowi bezpieczeństwo i dobrostan w synergii z cyfrowym otoczeniem. Pytania te ciągle wywołują u badaczy dyskomfort poznawczy. Wzbudzają niepokój o to, jaka będzie przyszłość nasza i kolejnych pokoleń. W jakim kierunku powinna zmierzać współczesna edukacja. Uważamy, że w miarę upływu czasu udzielenie odpowiedzi na to pytanie nabiera coraz większej wagi. Sformułowane w artykułach konkluzje powinny nie tylko stanowić przesłanki do dalszych badań, ale również rozbudzić inspirację dla środowiska oświatowego i osób decyzyjnych.

Redaktorzy